

Гитомлице "Свѣтъ" № 5. Милев

ЦѢНАТА

на "НЕДѢЛЯ"

Въ България за година 4 лева
За шесть месеци 2.50
три 1.50
Въ странство:
За година 5 лева
шесть месеци 3
три 2

Неплатени писма не се приематъ.

Абонамента въ предплатата.

Единъ брой 20 стотинки.

НЕДѢЛЯ

ВСИЧКО

Всичко се отнася до вѣстника
и рѣкописи, и пр. да се
праща до Редакцията въ Плѣвентъ
а пари до администратора
Д. М. Шанкарвъ.

Неупотребени рѣкописи не
връщатъ се обратно, само ако сж
придружени съ пужднитъ за то-
ва пощ. марки.

За обявенята не сжд. првствт
се плаща по 5 ст. на дума,
ако се публикуватъ по три нж-
та, по 3 ст. За срочни шестмѣ-
сечни или годишни обявенята се
пращатъ важни отстъпки.

Единъ брой 20 стотинки.

ДВѢ-НЕДѢЛЕНЪ ПОЛИТИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ И КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Всѣки абонатъ има право да си достави загубена брой, но току
сждъ получаването на слѣдующия брой. Инакъ, сждъ туй врѣме плаща
като за "старъ" брой, и то ако има.

Adresse
Redaction "Nedelia"
Pleven.

Редакцията е вела за правило да не изпълнява никакви поръчки,
които не сж придружени съ стойността.

За обявенята се плаща сждъ първото публикуване.

Д-ръ ИВ. ЗЛАТАРОВЪ няма да приема, по
домашни причини, на именнийтъ си денъ —
7-и Януарий.

Честитяваме на чителитѣ си новата 1895 година,
като имъ благопожелаваме щастливо и вѣсело прѣкарвание
Редакцията.

то на человекъ не се състои въ нищо друго,
освѣнъ въ трудътъ и порядъчността. Вѣски
такъвъ человекъ, който си държи смѣтка на
всичко и се ползува отъ нея, то такъвъ се
счита человекъ порядъченъ, щастливъ, ува-
жаванъ и обичанъ отъ всѣкого.

Обявление

Открива се подписка за мѣсечното на-
учно-литературно и обществено

СПИСАНИЕ

"СВѢТЪ"

което отъ 1895 година встѣпя въ трето-
то си годишно съществуване. Абонамента
за година е два лева прѣдплатени. Стойно-
стта може да се внесе въ вѣска Т. — По-
щенска Станция въ Княжеството или на-
право до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Редакцията на сп. "Свѣтъ" моли всички г-да, които
желаятъ да получаватъ списанието прѣзъ настѣпающата
нова година, да прибързатъ и си внесътъ абонамента
2 лева най-късно до 1-и Февруарий т. г. Безъ прѣд-
платата никому нѣва да се испрати списанието.

ДА СЕ ПРОЧЕТЕ!

Повечето отъ нашитѣ уважаеми господа абонати
не си исплатиха абонамента за вѣстника. Незнаемъ
това на какво да го отдадемъ, ала много ни отчай-
ва. Вѣстникътъ ни още единъ номеръ гавършива прѣ-
вото тримѣсечие и въ администрацията ни едва ли
сж постѣпили толкозъ сумми, кенто да покриватъ една
часть за пощенскитѣ разноски! Отъ всѣкжде получа-
ваме купъ писма, насърченя, похвали, а пари —
даже Господъ.

Независимо и отъ това, за подържание на вѣ-
стникътъ ни, както споменѣхме и въ 1-и номеръ,
нѣа-много расчитаме и отъ публикациитѣ на разнитѣ
правителствени и общински учрѣждения, особено отъ
сждбнитѣ пристави, но и отъ тукъ никаква помощ!

Ний пакъ се обрачаеме съ молба къмъ неспрѣд-
плативитѣ наши абонати да побързатъ и си внесътъ
абонамента. Така сждо молимъ г. г. сждбнитѣ при-
стави тукъ и въ по близнитѣ градове, гдѣто не се
издаватъ вѣстници, на основание чл. 913 отъ
„Гражданското сждпроизводство“ да испращатъ
свойтѣ обявеня за обнародвание въ вѣстникътъ ни.
Ний обрѣщаме вниманието на г. г. Сждбнитѣ при-
стави върху горния членъ, че послѣдния е
помѣстивъ въ закона съ цѣлъ за да могатъ да се
подържатъ провинциалнитѣ вѣстници. Законодательтъ
това е ималъ прѣдъ видъ и за това е прѣдвидѣнъ
въ закона.

Впрочемъ, дано новата година бжде щастлива
и за насъ...

Абонамента за вѣстника да се внесе на Г-на
Д. П. Бакърджиевъ, печатаръ въ гр. Плѣвентъ.

Отъ администрацията.

НОВАТА ГОДИНА

Вѣстникарски обичай е, щото по случай
на вѣска нова година да се казватъ по нѣ,
колко думи. Въ другитѣ цивилизовани стра-
ни, повечето журналии, които има да излизатъ
при жадвѣчернето на новата година, почти
всичкия материалъ съдържа за новата година.
Политическитѣ вѣстници съдържаатъ цѣлъ
рѣдъ статии за вървежа на политиката въ
цѣлия свѣтъ за прѣзъ цѣлата истекла годи-
на; научнитѣ журналии даватъ общъ прѣгледъ
на всичкитѣ изобретения, съвършенствувани-
е, изнамѣрвание, дѣятелността по всички-
тѣ клонове на науката и искусствата прѣзъ
старата година.

Такова нѣщо у насъ малцина сж тия
отъ журналиститѣ, които изпълняватъ.

Обаче, ний, като журналисти, дължно-
стта ни налага да кажемъ нѣколко думи за
новата година.

Въ правителствено и търговско отноше-
ние новата година служи, като отчетна годи-
на. При надвечернето на старата година вѣс-
ко учрѣждение и вѣски търговецъ сисклю-
чава смѣткитѣ; правятъ равномѣтки и ту-
рятъ въ сравнение, каква дѣятелность сж про-
явили прѣзъ миналата и вастоящата стара го-
дина. Особено въ другитѣ цивилизовани стра-
ни, освѣнъ разнитѣ правителствени, общин-
ски и частни учрѣждение, но и вѣски гра-
жданинъ дава отчетъ частно за себѣ си и то
въ вѣско отношение. Тамъ вѣски си държи
бѣлѣжки прѣзъ годината, напримеръ, ако е
ученикъ или чиновникъ, какви бѣлѣжки сж
му биле направени, какви похвали е ималъ,
въ какви грѣшки и отъ какви пориви се е
влияелъ, въ какви перипетии е подпадалъ и
пр. пр. и всички тия бѣлѣжки се събиратъ на
една отчетна табличка и се прави сравнение
съ по-миналата година и отъ резултата се до-
бива такава една прѣдхранителность, въ сж-
що врѣме опитность, щото прѣзъ настѣпаю-
щата нова година ще гледа да искоренява
огрожающитѣ недосѣтатѣци и да съпостови
себѣ си въ такава едно стѣняло, на което сто-
ятъ всички други порядъчни человекѣци. Всич-
ки други человекѣци, които не си държатъ точ-
ни отчети, въ каквото и да е било отноше-
ние тѣ живѣятъ просто на халосъ и често
пжти подпадатъ въ разни грѣшки и не-
приятности, отъ каквито мъчно могатъ да
се избавятъ, което тѣ наричатъ „нещастие“
или „лошъ часъ“. Щастиего и благоденствие-

Независимо отъ тѣзи задължения къмъ
които трѣбва да бжде привързанъ вѣски че-
ловѣкъ, но изисква се и друго нѣщо, особен-
но за насъ, българитѣ.

Сега нова година е настѣпила, ний се
радваме, веселимъ се, прѣвѣзнасяме се подъ
влиянието на разнитѣ мечти, които облада-
ватъ вѣски человекъ на този грѣшенъ свѣтъ;
но при тия радости и вѣселеня, при този ду-
шевенъ пиръ ний подиръ се прѣобрѣщаме
на цѣли звѣраве, гонимъ се единъ други, за-
виждаме се, нападаме се най-недостоглѣвно, съ
една рѣчь подчивяваме се на злия духъ, който
ни обикаля вѣски часъ и вмѣсто да се поста-
раемъ за да го изгонемъ изъ между насъ, то
испълняваме неговитѣ желаня и въ резултатъ
на това, ний се прѣобрѣщаме на нечеловѣци и съ
постѣпкитѣ си, безъ да му мислимъ много
много създаваме си такива пакости и непри-
ятности, отъ които горчиво подиръ се каемъ.
Но сто че мивжтъ нѣколко часове, нѣколко
дни или мѣсеци, ний забравимъ всички тия
горчивни и неприятности, отъ които едва по-
сме се избавили и видишъ вирнимъ пакъ гла-
ва, прѣгърнемъ съ любезность тоя злъ духъ
и хайде въ по-голѣма сѣда...!

Такъвъ е горѣ долу, драги читатели, на-
шня животъ, който доста силно захвана да
ни затъмнява. Като нишемъ тѣзи рѣдове прѣдъ
насъ се испрѣчатъ такива ужасни картини, кои
отъ коя по-грозна, по-страшна, по-релефна.
Тукъ перото се явява безсилно да даде тѣх-
ната обрисовка и ржката се схваща отъ же-
стокостта и ужасната имъ обстановка. При тѣзи
ни скрѣбни разсѣждения, неволно ни хрумпа
прѣзъ умътъ думитѣ на единъ старъ нашъ
общественъ дѣятель, съ когото туй лѣто имаме
случай да събѣсдваме относително сегашния
животъ на нашия народъ. Между другото, ето
какво ни казваше този почетенъ книжовникъ:
„Нашия народъ, приятелю, е испаднѣлъ тѣи
низко, щото отъ него исчезна вѣско человекъ-
ческо достоинство. Безхарактерностьта, жесто-
костта, подлостта всичко това за него сж станали
прѣсѣжци елементи за постигане известни цѣли
или отмѣщение. Прѣди 20—30 години, ако е
писвалъ нѣкой за българина, че ще паслѣди
тоя позоръ, то на това никой не би повѣр-
валъ и за смѣлостта му никой не би прѣм-
мѣчалъ. Но отъ както освободиха клѣтата
ни Българийка, като че ли се насѣли съ другъ
народъ не български, нѣкакъвъ жестокъ, но-

добенъ на сръднѣвѣковнитѣ народи“. По сжация въпросъ, прѣди три мѣсеци нѣщо, като правихме въ друго едно мѣсто своитѣ разсуждения за моралния ни животъ, единъ старъ журналистъ отъ Цариградъ, като съзнава напълно, че моралния животъ у насъ е испаднълъ до ужасъ, то между другото ни пише и слѣдующето: „наистена нашия народъ е испадналъ въ морално отношение доста ниско, но за да се повдигне изискватъ се ржководители, които по косвенъ начинъ да работятъ за искоренението на тжзи гибелноостъ, противъ този мракъ, който го затъмнява отъ 10—50 години насамъ“.

Ето защо ний, като встъпваме въ новата година, то да дадемъ воля на себѣ си, и искоренимъ всички тия пороци, които сж огрожавали досегашния ни животъ, и встъпимъ въ нова фаза, въ новъ животъ, като простимъ всичкитѣ досегашни прѣгрешения, направени отъ приятели, роднини и познати. По този начинъ ще могатъ да се искорѣнятъ постепенно всичкитѣ тия злини, които сж ни мжчили до сега и прѣкараме този краткъ земенъ животъ, по-спокойно, по-щастливо и на потомството да завѣщаемъ тѣзи чловѣчески благодѣтели, за които вѣчно отъ родъ въ родъ ще споменва нашата паметъ, както сега ний въспѣваме и славимъ добритѣ дѣла на нашитѣ свѣтила.

Въ заключение, на нашия прѣгледъ за новата година, за да може да остане въ спомѣнъ, то ний обръщаме вниманието на искреннитѣ интелегентни сили, които обладаватъ или се въодушевляватъ отъ такива чувства за благо на народа си, то чрѣзъ основание граждански клубове, и държане въ тѣхъ недѣлни и вечерни скаски, чрѣзъ които да се прокара между населѣнието едно сближение-едни братски сношения и сговоръ. Така сжщо обръщаме вниманието и на Плѣвен. интелегенция, да захвърли отъ себѣ си досѣгашнитѣ ненависти и партизански пориви, и да се сгрупира около основания вече въ градътъ ни граждански клубъ и съ общи сили и енергия да дадѣтъ полѣзни развлечения и духовна храна на нашитѣ Плѣвенци, отъ каквито иматъ въщюща нужда.

За възпитанието на дѣцата.

Мѣдрия синъ е весѣлие на бащата, и безумния — печаль за майката; благоразумния синъ е утѣха на родителитѣ, а непослушния е погубелъ за тѣхъ. Може ли онзи баща да намѣри думи съ които да искаже радостта си къмъ добритѣ дѣца? Кажетъ ми мили родители не се ли радвате ако дѣцата ви сж послушни?

Може ли да ви бжде друго пѣщо помяло и по драго отъ колкото да имате дѣца по велата си? Кажете ми не сж ли нравственитѣ и послушни дѣца, наистена, вънець, похвала, радостъ и веселие на родителитѣ? Ясно се потвърждава, че добритѣ дѣца сж даръ Божи на родителитѣ.

Но да видимъ дали всички родители сж честити? Могатъ ли всички родители да се радватъ на дѣцата? За жалостъ! има много родители, на които дѣцата служатъ за срамъ и прѣгорчива скръбъ. И днесъ казваме има много родители, които се оплакватъ отъ синоветѣ си, както Давидъ отъ сина си Авесалома; и днесъ има много родители на които постига сжщата сждба, която е постигала старца Илия отъ синоветѣ му; и днесъ има много родители, зарадъ дѣцата си ставатъ за срамъ и укоръ на хората; а даже и мнозина се оплакватъ отъ тѣхъ, както Исаия се оплаква отъ синоветѣ Израеливи: „Синове си отхранихъ и възвѣшихъ, а тѣ мж укориха“. Отъ многобройнитѣ примѣри за доброто възпитание на дѣцата, нека ни послужи и примѣрътъ за възпитанието на И. Христа

възраст и милостъ у Бога и прѣдъ чловѣцитѣ. За него ни казва апостолтъ какъ неговитѣ родители кога билъ на дванадесетъ години, въ врѣме на празникътъ на Пасхата и него отвѣли въ Персалимъ на поклонение.

Но майка му Мария и въспитателтъ му Иосифъ на върщане го изгубили помежду множеството на народа. Слѣдъ три дни гдѣ намѣриха своито Божие дѣте? Ненайдоха ли го въ Персалимската черква между мжчителитѣ гдѣто ги съ голѣмо внимание слушалъ. Ето ни най ясенъ примѣръ, чрѣзъ който може да се узнае какъ да праватъ родителитѣ за да отраснатъ дѣцата имъ въ страхъ Божий. Трѣбва да ги водатъ гдѣто е приготвена дух. храна за тѣхъ та така да напреднатъ както отрокътъ Исусъ въ мждростъ, милостъ у Бога и прѣдъ чловѣцитѣ. Набивате имъ богатство когато щете натрупатъ имъ злато, сръбро и други скжнценни работи колкото можете, но ако се непогражитѣ да ги въспитате въ страхъ Божий, то отъ такива дѣца неочаквайте радостъ.

Трѣбва при това да изпълнитѣ първата си родителска длжжностъ т. е. да дадете дѣцата си на училище, тукъ се разбира не само момчетата но и момичетата. Но има мнозина между насъ, глѣдат на това свѣто завѣдение хладнокръвно; ако му каже нѣкой, дайси момчето на учение, той му отговаря, защо му е учение неще да го прави пошъ. Но ако му каже, че ще му е потребно да знае да си записва; а той му отговаря защо му е писмо, и азъ писмо незная, па по добръ си пиша на работи. О окаяни! какво може тогава да очаквате отъ дѣцата си? Заради това казваме драги родители, трѣбва да обрънитѣ голѣмо внимание върху възпитанието не самъ на момчетата, но и върху момичетата.

Въспитанието на момчетата у насъ е въ съвсѣмъ въ небрежение или ако го има тукъ таме, а то се изпълнява твърдѣ зле, напротивъ, когато е по достойно за вниманието на момчетата. Тѣзи слабо и пренебрежати дѣвоичета, единъ денъ и много по рано отъ възрастнитѣ си момичета, ще станатъ ступанки за да управляватъ домове и възпитаватъ дѣца.

Не сж ли женитѣ, които подържатъ или съспиватъ въздигатъ или упропяватъ домовете, на които вжтрешното управление иматъ тѣ? Не е ли тѣхната работа да възпитаватъ дѣца? Въ младия си възраст дѣцата неслѣдватъ ли тѣхнитѣ впечатления? Да! жената въ домашното възпитание играе важната роль. Като знаемъ ние това, защо да не дадеме добра отхрана на момчетата си за да ги украсимъ съ нравствени и религиозни добрини! та отрано да начнатъ да учатъ това, което ще имъ бжде потребно за прѣзъ живота. Нека да презремъ всичко, да некалимъ нито трудъ, нито жъртва, но да употребимъ всичкитѣ си трудове и старания за развитието на женския полъ, което у насъ е съвсѣмъ занемарено, а най повече по селата.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Земледѣлческото ни производство.

(продължени).

Друго, което още повече е попрѣчило за въвеждане на усвѣршенствуванитѣ земледѣлчески сѣчива е липсуванието у насъ желѣзари — машиностроители. За увѣрение на това ни послужватъ други примѣри. Въ окржзи, гдѣто първото въвеждане на земледѣлческитѣ машини е станало отъ свѣстнитѣ тогавашни пжтующаи учители, които заслужватъ похвала, получило се е добъръ резултатъ. Тѣ доставихъ усвѣршенствование, практични машини, които се харесахъ и купихъ отъ нѣкой по заможни земледѣлци. Отъ първо новитѣ машини се употребихъ съ успѣхъ. Всѣко нѣщо съ употреблението му въ работа се поврѣжда; така и земледѣлческитѣ машини се поврѣдихъ слѣдъ употреблението имъ. Ако въ това врѣме ний имаме желѣзари — машиностроители да поправятъ поврѣдитѣ имъ тѣ щѣхъ да взематъ по-голѣмъ размѣръ въ

употрѣблението си; но ний не бѣхме приготвили по отъ рано такива хора, за това машинитѣ се захвърлихъ. И идете сега, та казвайте на простий ни селенець, който има твърдо убѣждение, че машинитѣ сж полезни.

Ето защо почитаемото ни правителство трѣбва да гледа щотѣ прѣди да въеди нови подобрѣния, полезни за страната ни, да приготви почва за сжществуванieto имъ.

Третия факторъ на евтеного производство — естественната плодородностъ на нашата земя е била много добра; но както знаемъ, нашитѣ земледѣлци сж водили, па и сега водятъ въ експлоатиранieto на земитѣ си едностранчевитѣ двуполна и триполна зърнена система безъ торение, съ което сж я много истощили. По нѣкъде се върши и торението у насъ, но съ малка полза, защото нашитѣ земледѣлци незнаятъ какъ правилно да го извършватъ. Когато изменимъ сегашната система на използуванието на нашитѣ земи, като въведемъ нови полезни култури, ще се подобрятъ и отъ тжзи страна земеделието ни. Впрочемъ то — торението е могло, па може и сега да се въеде, като се убѣди съ примѣри нашия земледѣлецъ. Такива примѣри трѣбва да извършватъ не само земледѣлческитѣ ни надзиратели, но и селскитѣ учители.

Поевтеняванието на капитала (намалението на лихвиѣ) въ нашата страна не ще се постигне скоро — въ кѣсо врѣме и съ дружествата, защото, както ни учи икономическата наука, то зависи и отъ др. условия. Тѣзи условия сж: интелегентността на населението, развитието на сждопроизводството и др., съ които ний нѣма да се сдобиемъ скоро. Отъ това слѣдва, че нашитѣ земледѣлци не ще могатъ постигнж скоро, па и никога, производанието на зърненитѣ храни така евтино, щотѣ, като ги продадѣтъ по сжществущата днесъ цѣна, да покритъ разносикитѣ по производанието имъ и да остане за тѣхъ една печалба, нуждна за прѣхранванието имъ.

Може читателтъ да каже, че по-горнитѣ подробности сж биле излишни и бесполезни, по спорѣдъ насъ, тѣ ще послужатъ като наприѣръ за нови подобрения.

При горнитѣ условия, за да се подобри поне малко положението на бѣдниятъ ни земледѣлецъ, което ако се не потрудимъ да направимъ въ едно кѣсо врѣме, мжчно, па и не възможно ще бжде да поправимъ икономическото ни състояние. Въ идущий номеръ ще посочимъ на кратко, като къмъ какво трѣбва да се прибѣгне за подобрието на земледѣлческото ни производство и какво трѣбва да се съблюдава при това, което спорѣдъ нѣкой може би да не е приложимо.

Нѣколко думи за просбопството у насъ.

Ако има нѣщо занемарено, нѣщо на което никой, абсолютно никой да не обржца внимание, то е просбопството, и знаете ли кому е то повѣрено? ако нѣкой отъ любопитство иска да знае, азъ ще му обада, че то въ повѣчето случаи се завършва: отъ преписичитѣ на нѣкой отъ адвокатитѣ и то безъ никакъвъ надзоръ отъ страна на послѣднитѣ; отъ селскитѣ писѣри и тѣхнитѣ помощници и най послѣ отъ нѣкои полуграмотни кръчмари. Но трѣбва ли тжзи професия да се остави за винаги така прѣнебрегнато или трѣбва да се зема тѣкой мѣрки за-да-се повѣри тая работа на хора малко-много подготвенички? Спорѣдъ менъ въпросътъ който ни занимава е отъ доста голѣма важностъ и заслужва да се обѣрне къмъ него едно по сериозно внимание. защото врѣдата за обществото е доста голѣма, макаръ че никой до сега не е обѣрналъ и най малкото внимание на това.

За да докажа необходимостта на единъ какъвъ-годе контролъ отъ страна на властия върху просбопситѣтъ, достатъчно е, мисля, ако укажа само на нѣколко тѣхъни (на просбопситѣтъ) грѣшки каквито сж: написване искова молба въ единъ екземпляръ за нѣколко искове отъ разни основания; написване искова молба за право на собственостъ върху недвижими имущества на мѣсто въстановление нарушеното владѣние; написване жалба за сждение нѣкого, че му нанесълъ обида съ думи, на мѣсто клѣвета; адресиране жалби до некомпетентни учреждения и др. под. Ами за нещастния селявинъ който е ималъ адата участъ да се сжди въ нѣкои отъ селско общинскитѣ сждове и да загуби процесътъ си аянаси нѣкой на какви нарушения се посочватъ? За любопитство на читателитѣ азъ бихъ въметилъ цѣла-цѣлничка една своего рода кассационна жалба, която случайно прѣди

тѣ „Разбойници“, отъ гдѣто е заимствувалъ специалитѣтъ, драматическитѣ форми, психическитѣ вълнения и дори цѣли мисли облѣчени въ българска форма. И наистина това е достоинство на всеки драматически писателъ, който да умѣе отъ къдѣ да се ползува и даде характеръ, психически достоинства на героитѣ си. Критицитѣ на *Шекспира* се чудятъ на гениалнитѣ драматически творѣния на послѣдния и трѣбва да се чудятъ, защото *Шекспиръ* тамъ гдѣто се явява мислителъ, тамъ гдѣто философствува за тайнитѣ душевни явления у чловѣцитѣ, за природата, въ сжще мѣсто виждаме го гениаленъ медику и чудесенъ естествоиспителъ и прѣкрасенъ пѣвецъ и до безконечностъ знания! И всички този умственъ багажъ нима се съхраняваше въ малката мозъчна кутийка? — Не! Но умѣеше какъ и отъ гдѣ да се ползува за да напише известнo едно съчинение. Именно това липсва и отъ нашия поетъ *Визовъ*, драматическитѣ съчинения на когото все къцатъ, особено въ сценическо отношение.

Изобщо драмата „*Иванку*“ се изигра доста сполучливо отъ г. г. актьоритѣ и актрицитѣ. Наистина ние не можемъ и да искаме повече отъ това, още повече, че театралното искусство у насъ се намира въ зародиша си, но вънъ отъ това у нѣкои наши млади хора се забѣлзва такъвъ силенъ драматически талантъ, какъвто и отъ самата консерватория не може да се сподобне.

Ролята Тодорка, изпълнявана отъ г-ца *М. Колчева* въ мѣста до нѣйде доста сполучливо играеше, а още по-сполучливо би играла, ако не се стесняваше до толковъ въ сцената и по-височко говорѣше. При това голѣмата монотонностъ и отектветвото на нуждитѣ маниери и жестиколяции губѣха ефекта. Г-ца *Данчева*, която изпълняваше ролята на Мария — Асѣновата дѣщеря, много хубавичко и психически игра въ послѣднитѣ дѣйствия, въ гробищата, гдѣто полудява. Г-ца *А. Димитрова* при всичкитѣ си старания да изпълни достойно ролята си като Баба Кера, въ мѣста така хубаво, естествено и съ свойственитѣ бабински маниери игра ролята си, като сжщинска баба, но на мѣста, като всеко младо сърдце, Баба Кера се самозабравяше и тамъ гдѣто я виждаме нагърбена, исправила се като млада невѣста и ток що се сѣти, пакъ издаваше бабинската гърбинка, а това самозабравяние твърдѣ заѣ беше въ очитѣ на публиката, особено на тия, съ естетически вкусъ (ако е имало такива, разбира се). Г-нъ *М. Чукачковъ*, като Милку почти въ всичкитѣ дѣйствия хубаво игра, съ подходящитѣ жестове и маниери, но страдаше отъ монотонство, което разваляше хубавата игра. Но този недостатъкъ може да се искорени, ако въ врѣме на репетиция режисьора поправа тия грънавици. Ролята на Исакъ, колкото и да е трудна и психическа, но г-нъ *Ив. Георгиевъ* не се посрами. Той изпълни така страстно и съ пристрѣпе ролята си, што надмнѣваше и дѣжавния Софийски актьоръ г. *Д. Андоновъ*, който прѣди година игра сжщата Исакова роль въ София. Само едно нѣщо липсваше отъ г. *Георгиева* именно шопотѣтъ, при вълненнето на адскитѣ планове. Ролята на смѣшния Драгю, изпълнявана отъ г-нъ *Т. Къличевъ*, доста искусство размѣнаше доволната публика, ала неговия побратимъ Милку, играна отъ г-нъ *Дечевъ* въ нѣкои мѣста доста го засрами, особено, когато Драгю разсърдва Милку и послѣдния изважда меча да го плаши. Обаче ролята на Иванку, играна отъ г-нъ *Хр. Цветковъ* (Контрольорѣтъ) въ известни сцени, така живо, актьорски си изпълняваше ролята, като че ли цѣлъ се е въплотилъ въ нея. Само едно нѣщо прѣчеше на г-на *Цветкова* — бързото изговаряние на известни психически мѣналози. Въобще жестиколяцияитѣ и маниеритѣ доста ги е усвоилъ. Ний въ него забѣлзваме единъ скритъ, необработенъ още актьорски талантъ, който ни дава поводъ да мислимъ, че той ще бжде единъ добъръ актьоръ за въ бждѣще, разбира се, ако продължава да обработва таланта си. При това за забѣлзване е, че г-нъ *Цветковъ* е надаренъ съ прѣкрасна кон-

струкция, съ грѣмливъ, и ясенъ актьорски гласъ който има нужда тоже отъ обработка, защото тамъ гдѣто трѣбва да измѣнява гласѣтъ си, често пакъ забѣлзвахме една монотонностъ. Въ четвъртото дѣйствие, сцената, която прѣдставляваше тържището доста хубавичко излѣзе. Нѣкои трупи у насъ, тѣзи сцена я исквърлятъ, като излична. Дѣйствително спорѣтъ француския театръ такива сцени, гдѣто се извършватъ битки, процесни и др. т. се исквърлятъ, но у насъ, тѣзи послѣднитѣ произвѣждатъ най-големо впечатление на публиката, за туй ний мислимъ за да се вдѣхне у нашия народъ любовъ къмъ театръта прѣди всичко трѣбва да го заинтересуваме.

Г-нъ *Ив. Генчевъ* особено сполучливо си изигра ролята Асѣнъ. Обаче дикцията на г-нъ *Поповъ* като Отецъ Иванъ доста бѣ калекатурна, а още повече и глаувата по нея. Всичко това тѣй злѣбиеше въ очи, што и най-искусния актьоръ би изгубилъ духъ. Ний обръщаме вниманието на Г-нъ режисьора на трупата върху горнитѣ ни бѣлѣжки.

Въ заключение на театралната ни хроника, ще прибавимъ и това, че повече отъ желателно е, што почитаемата театрална трупа по-честичко дава своитѣ прѣдставления и литературни вечеринки. Първото прѣдставление нека служи са фактъ, че нашитѣ пѣлвѣници сж жѣдни отъ такива полѣзни развлечения.

На 27-й с. м. се прѣдстави и Гоголевата комедия „Ревизоръ“, на която не присѣтствувахме. За напредъ ний ще държимъ редовни бѣлѣжки за всичкитѣ прѣдставления.

КНИЖНИНА.

Български юридически Алманахъ за 1895 г. подъ редакцията на *Г. А. Петровъ*; цѣна 2 лева. Руссе.

Ако погледнемъ периодическата литература на другитѣ по-напредънѣли отъ насъ народи, то ще забѣлѣжемъ, че тамъ така е богата, пълна, што отъ всичкитѣ клонове на науката и искусствата сж свързани една о друга и всеки заинтересованъ ще може да намери въ нея между другото и най-дрѣбнитѣ свѣдения.

Ний, въ това отношение сме въ най-по-дирния степенъ. У насъ се издаватъ по 1—2 алманаха годишно, но въ тѣхъ читателя надали би намѣрилъ нѣщо ново, или нѣкои точни статистически свѣдения, които да го осветлятъ въ нѣкои въпроси. Неце бждемъ излъгани, ако споменемъ и тѣзи истина, че мнзина урѣдници на Алманахи у насъ, надали биха проумѣли и самото прѣдзначенение на какъвито и да е билъ Алманахъ. За календарджитѣ не говоримъ защото тѣ не обръщатъ абсолютно никакво внимание повече отъ това, което трѣбва да съдържа всѣки календаръ.

Поне за сега у насъ, като млада народъ най-важното и необходимото, което трѣбваше да съдържаатъ нашитѣ календари или Алманахи е 1) кратки статистически свѣдения за движението на населението и търговията; 2) Финанситѣ; 3) просѣбциенето, 4) правосъдието и пр. пр., но вмѣсто това тѣ се пълнятъ съ разни прокъбвания, приказки, пѣсни, прѣпечатани статии и др. такива. А заинтересования читателъ да рече да потърси нѣкакви статистически свѣдения, на примѣръ по правосъдието, то такива не ще намѣри никѣде защото и по този клонъ нашето статистическо Бюро малко се занимава, да не кажемъ никакъ, което е цѣла истина. Но тѣй или инакъ слѣдъ врѣме, може би, правителството ни ще може да постави на изискуемото мѣсто статистическото дѣло у насъ, но това послѣдното за читающата публика малко важи. За нея е пѣтѣбно, щ то събрали тия сухи расхвърляни статистически цифри на едно мѣсто, на една книжка, за каквато е прѣдзначена „Алманаха“ и тамъ заинтересования да може да намѣри това което му е потрѣбно.

Казахме по-горѣ, че въ другитѣ цивилизовани народи се издаватъ годишни Алманахи по разнитѣ специалности отдѣлно. Това за да бжде у насъ не е рано. По известни специалности отдавна врѣме се чувствува нужда.

Обаче тѣзи нужда отъ единъ пѣленъ и точенъ алманахъ е — юридически.

У насъ съ правосъдието всеки има работа отъ най-интелегентното общество до най-послѣдния селякъ. А юридическа литература не може да се каже, че имама; юридически свѣдения за да рѣче човѣкъ да потърси, то отъ такива ще бжде лишенъ, защото никѣдѣ не може да ги намѣри.

За да искажемъ горнитѣ нѣколко думи, даде ни поводъ прѣкрасната инициатива на Г-нъ *Г. А. Петровъ*, Руссенский Мировой Сждия, който се е нагърбилъ да погълни една голѣма и важна празднота въ нашата юридическа литература — издаванието ежегодно „Юридически Алманахъ“ начиная отъ 1895 година.

Г-нъ Петровъ за да прѣдстави на читающата ни публика нѣщо сериозно, пълно, точно, а въ сжщо врѣме важно, то той съ една покана се обръща съ молба до нѣкои чиновници по правосъдието, които да взематъ участие въ редактирането и погълване на юридическия Алманахъ, който обѣщава да съдържа между другитѣ материали и слѣдующитѣ свѣдения:

Описъ на всичкитѣ сждилища въ княжеството и въ кои градове и села какви сжществуватъ; окръжитѣ и околийтѣ, които обематъ въ района; име и прѣзвие на персонала въ тѣхъ; часовѣтъ прѣзъ които сж открити сждилищата; кратко извлѣчение отъ тѣхнитѣ вѣтрѣшни правилници; списѣкъ на адвокатитѣ тѣхнитѣ помощници, на прошенписцитѣ; на епархиалнитѣ и намѣстническитѣ духовни сждове; годишни статистики за разводитѣ; списѣкъ на мюфтийскитѣ сждове на затворитѣ и пр. пр. Ний до колкото сме слѣдили изъ нашата журналистика по юридическитѣ въпроси, такива често сме чели писани съ единъ легкъ, разбранъ языкъ статии на Г-на Петрова, за това още отъ сега смѣемъ да се надѣваме, че неговия трудъ, като първъ по родѣтъ си, ще бжде интересенъ за всекиго.

Не можемъ безъ да забѣлѣжимъ и това че за да бжде пѣленъ и точенъ такъвъ именно единъ Алманахъ, какъвто обѣщава да бжде „Юридическия“ отъ Г. *Петрова*, то за всечко това изиска се сдѣйствието на тия го-спода, до които е испратилъ покани, да му спомогнатъ въ редактирането. Въ добавкъ на това добръ ще стори Г. *Петровъ*, ако посвѣти единъ особенъ отдѣлъ въ „Алманаха“ който да съдържа *осициитѣ* мнѣния относително юриспруденцията исказани въ съврѣмента наша журналистика.

У Т Ъ Х А .

Наврѣдъ неволи ме окръжаватъ —
За менъ свѣтътъ е гнусавъ смѣтъ;
Наврѣдъ лѣжа, измама и подлостъ
Катисполинъ тѣ двестъ царуватъ...
Наврѣдъ о, вий, тѣжни мисли
Не давате на менъ покой;
Мятежа в' душа ми не утихва,
Освѣлѣ, тамъ, далечъ, о далечъ!...
Философѣтъ ще ти каже:
— „Дай усмивка на всичко това,
Коего тѣй тѣ растревожва,
Защото живѣешъ съ смрадѣта,
Която дава тѣзи тѣжа“...
Простия смъртенъ — о, този врагъ
Развратенъ до гнѣсата
Безцеремонно би казалъ:
„Лудъ си ти сатана...“
Но, ахъ, подлостъ е това!
Менъ ме радва друго в' свѣта:
Далечъ, тамъ, далечъ
Край Черно море...
Ямболъ, 16-й Априлий 1894 г.

Нолу.